



**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

Strategic Directions for Ensuring Youth Employment in the Digital Economy

Diyora O‘tamuratova Karimovna

Samarkand State University named after Sharof Rashidov Student of Economics

Abstract:

Today, the digital economy has become an integral part of economic and social development. This article examines the impact of the digital economy on global and national labor markets, with particular attention to its role in ensuring youth employment in Uzbekistan. The reforms implemented within the framework of the “Digital Uzbekistan – 2030” strategy, as well as the advantages of the gig economy and freelancing, are analyzed. In addition, recommendations are provided for developing young people's digital skills, expanding remote work opportunities, and increasing IT exports.

Keywords

Digital economy, youth employment, freelance work, IT skills, remote work, digital literacy.

Annotatsiya: Bugungi kunda raqamli iqtisodiyot rivojlanishning ajralmas qismiga aylandi. Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyotning global va milliy mehnat bozoriga ta’siri, ayniqsa O‘zbekiston yoshlari bandligini ta’minlashdagi o‘rni ko‘rib chiqilgan. “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasi doirasidagi islohotlar, GIG-iqtisodiyot va frilanserlikning afzalliklari tahlil qilingan. Shuningdek, yoshlarning raqamli ko‘nikmalarini rivojlantirish, masofaviy ish imkoniyatlarini kengaytirish va IT eksportini oshirish bo‘yicha takliflar berilgan.

Kalit so‘zlar: Raqamli iqtisodiyot, yoshlar bandligi, frilans, IT-ko‘nikmalar, masofaviy mehnat, raqamli savodxonlik.



**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

Bugungi kunda jahon iqtisodiyoti shiddatli transformatsiya davrini boshidan kechirmoqda, bu jarayonning asosiy drayveri esa raqamli iqtisodiyotdir. Bunday sharoitda mehnat bozori tarkibiy jihatdan o‘zgarib, an’anaviy bandlik shakllaridan masofaviy, moslashuvchan va texnologiyalarga asoslangan bandlik modellariga o‘tmoqda. Ushbu o‘zgarishlar markazida esa aholining eng yirik qatlami — yoshlar turibdi.

Yurtimiz iqtisodiyoti uchun eng katta drayver — bu demografik ko‘rsatkichlardir, chunki respublika aholisining yarmidan ko‘p qismini aynan yosh avlod vakillari tashkil qiladi. Biroq, an’anaviy tarmoqlarning ish o‘rinlari yaratish tezligi demografik o‘sish sur‘atlaridan ortda qolmoqda. Raqamli iqtisodiyot esa yoshlar uchun geografik va jismoniy chegaralarni buzib, global mehnat bozoriga chiqish imkonini beradi. Hozirgi kunda mehnat bozorida nafaqat diplom, balki raqamli ko‘nikmalar ustuvorlik kasb etmoqda. Yoshlar orasida ishsizlikni kamaytirish endi shunchaki ish o‘rni yaratish bilan emas, balki ularni IT-texnologiyalar, sun‘iy intellekt va ma’lumotlar tahlili kabi yo‘nalishlarga yo‘naltirish bilan bevosita bog‘liqdir.

Xorijiy va mahalliy olimlarning raqamli iqtisodiyotda mehnat bozori haqidagi fikrlari[4]

Xorijiy va mahalliy olimlar	Yondashuvlari
Erik Brinjolfsson va Endryu Makafi	O‘zlarining <i>"Ikkinchi mashina davri"</i> asarida ta’kidlashicha, texnologik taraqqiyot inson kuchini bozordan butunlay siqib chiqarmasdan, mehnat faoliyati mazmunini transformatsiya qiladi. Bunda intellektual resursga ega



**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

	<p>yoshlarning topadigan daromadi ko‘payishi, malakasiz mehnat uchun esa raqobat kuchayishini bashorat qilishadi.</p>
<p>Klaus Shwab</p>	<p>Jahon iqtisodiy forumi asoschisi "To‘rtinchi sanoat inqilobi" tushunchasi doirasida raqamli iqtisodiyot mehnat bozorini bo‘linishga olib kelishini ta’kidlaydi. Uning fikricha, past malakali/past maoshli va yuqori malakali/yuqori maoshli ishlar orasidagi farq kengayib boradi.</p>
<p>R. Freeman va L. Katz</p>	<p>Raqamli iqtisodiyotda yoshlar uchun eng muhim omil — bu "Life-long learning" (umr bo‘yi ta’lim olish) ekanligini ta’kidlashadi. Ular mehnat bozori texnologik innovatsiyalarga moslashuvchan yosh mutaxassislarni ko‘proq rag‘batlantirishini ilmiy isbotlab berishgan.</p>
<p>D.M. Tursunova</p>	<p>O‘zbekiston mehnat bozorida transformatsion jarayonlarni o‘rganar ekan, an’anaviy bandlikdan "non-standard employment" (nostandart</p>



**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

	bandlik, ya’ni frilans va gig-ekonomika) shakliga o‘tish yoshlar ishsizligini kamaytirishning asosiy drayveri ekanligini ta’kidlaydi.
M.Q. Pardaev	Raqamli iqtisodiyotda xizmat ko‘rsatish sohasini modernizatsiya qilish orqali yoshlar bandligini ta’minlash metodologiyasini taklif etgan. U yoshlarning soft va hard skill ko‘nikmalarini birgalikda rivojlantirish zarurligiga urg‘u beradi.

Xorijiy olimlar ko‘proq global mehnat bozorining globallashuvi va avtomatlashtirish masalalariga e’tibor qaratgan bo‘lsa, mahalliy olimlar O‘zbekistonning demografik xususiyatlarini hisobga olgan holda raqamli ko‘nikmalarni shakllantirish va institutsional muhitni masalan, IT-parklarni rivojlantirish masalalarini dolzarb deb hisoblashadi.

Mamlakatimizni raqamli iqtisodiyot sari burishda Prezidentning 2020-yildagi PF-6079-sonli farmoni bilan qabul qilingan "Raqamli O‘zbekiston — 2030" dasturi asosiy harakatlar rejasiga aylandi.

Ushbu yo‘nalishdagi asosiy natijalarni quyidagilar orqali ko‘rish mumkin:

IT-Infratuzilmani kengaytirish: 2026-yil boshiga kelib, mamlakatimizda optik tolali aloqa liniyalari uzunligi sezilarli darajada oshirildi va aholi maskanlarini yuqori



**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

tezlikdagi internet bilan qamrab olish darajasi 95 foizdan oshdi. Bu esa masofaviy mehnat uchun texnik bazani yaratdi.

Strategiya natijasida IT-Park rezidentlari soni keskin ko‘paydi. 2025-yil yakunlariga ko‘ra, rezidentlar soni 2000 tadan oshib, ularning katta qismi eksportga yo‘naltirilgan xorijiy kompaniyalardir. IT-xizmatlar eksporti hajmini 2030-yilga qadar \$5 milliardga yetkazish maqsadi doirasida 2026-yilga kelib eksport ko‘rsatkichlari barqaror o‘shish dinamikasini namoyish etmoqda. Hozirgi kunda interaktiv davlat xizmatlarining 700 dan ortig‘i yagona portal (my.gov.uz) orqali ko‘rsatilmoqda. 2030-yilgacha barcha davlat xizmatlarini 100% raqamlashtirish va ularning 90 foizini avtomatlashtirilgan shaklga o‘tkazish bo‘yicha tizimli ishlar olib borilmoqda. Yoshlar bandligini ta‘minlash maqsadida IT-ta‘limga alohida e‘tibor qaratilmoqda. 2025-yilda yoshlar bandligini ta‘minlash dasturi doirasida 354 mingdan ortiq yoshlar ish bilan ta‘minlangan bo‘lsa, ularning sezilarli qismi raqamli iqtisodiyot va xizmat ko‘rsatish sohasiga to‘g‘ri keladi.[3]

Ko‘rsatkichlar	2024- yil	2025-yil
IT-eksport hajmi (\$ mln)	600	1 000
IT-Park rezidentlari soni	1 600	2 100
IT-Park rezidentlari soni	70	100

Bundan tashqari yoshlar bandligini ta‘minlashda yangi GiG-ekonomika va Frilans moslashuvchan mehnat modellari ham amal qilmoqda.

Gig-ekonomika — bu raqamli maydonlar vositasida buyurtmachi va xizmat ko‘rsatuvchi o‘rtasida tuziladigan qisqa muddatli kelishuvlarga asoslangan tizim hisoblanadi. Bunda talaba-yoshlar o‘qishdan ajralmagan holda daromad topish



**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO’NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

imkoniyatiga, masofaviy ish orqali shahar yoki xorijiy kompaniyalarda ishlash imkoniyatiga ega bo’ladilar.

Frilanserlik — bu doimiy ish joyiga bog‘lanmagan holda, mustaqil ravishda turli mijozlarga masofadan turib, shartnoma yoki loyiha asosida xizmat ko‘rsatishdir. Bunda yoshlar nafaqat xalqaro **Upwork**, **Toptal**, **Fiverr** platformalarida, balki mahalliy **UzWork**, **Workuz** kabi startaplar orqali ham xizmat ko‘rsatishi mumkin. 2026-yilgi tahlillarga ko‘ra, O‘zbekistonlik frilanserlarning asosiy qismi (65%) 18 yoshdan 30 yoshgacha bo‘lgan yoshlardir. Ularning asosiy yo‘nalishlari: IT-ishlab chiqish (40%), dizayn (25%), kontent-meyking va tarjima xizmatlari (20%).

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, Raqamli iqtisodiyot O‘zbekiston yoshlari uchun nafaqat yangi ish o‘rinlarini, balki butunlay yangi iqtisodiy imkoniyatlar yaratmoqda. Yangi moslashuvchan GiG-ekonomika va masofaviy mehnat modellari ustuvor yo‘nalishga aylanmoqda. IT-parklar va “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi doirasida yaratilgan imtiyozlar yoshlarning global intellektual mehnat bozoriga kirib borishini tezlashtirmoqda. Mehnat bozorida diplomdan ko‘ra amaliy raqamli ko‘nikmalar asosiy omil bo‘lib bormoqda.

Yoshlar bandligini oshirish borasida takliflar:

1. Davlat buyurtmalarining ma'lum bir qismini faqat yosh frilanserlar va kichik IT-jamoalarga berish tizimini yo‘lga qo‘yish.
2. Chekka hududlarda barqaror internet va uzluksiz elektr energiyasi bilan ta'minlangan bepul yoki imtiyozli zonalarini tashkil etish orqali "raqamli tengsizlik"ni kamaytirish.
3. Oliy ta'lim muassasalarida "ustoz-shogird" an'anasi asosida IT-korxonalar bilan hamkorlikni rivojlantirish.



**"ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO'NALISHLARI" nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-3, 2026**

4. Frilanserlar uchun xalqaro to'lov platformalaridan mablag'larni qabul qilishni soddalashtirilgan mexanizmini yaratish va ular uchun imtiyozli kreditlar joriy etish orqali yoshlar bandligini yanada oshirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. (2020). PF-6079-son. "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash to'g'risida.
2. Raqamli texnologiyalar vazirligi. (2025). O'zbekistonda raqamli infratuzilmani rivojlantirish bo'yicha yillik hisobot.
3. IT-Park Uzbekistan. (2026). Rezidentlar faoliyati va eksport ko'rsatkichlari tahlili.
4. **Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014).** *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies.* W. W. Norton
5. **Schwab, K. (2016).** *The Fourth Industrial Revolution.* World Economic Forum.
6. **Gulyamov S.S. (2019).** *Raqamli iqtisodiyotda blokcheyn texnologiyalari.* T.: "Iqtisod-Moliya".
7. **Tursunova D.M. (2021).** *"Raqamli iqtisodiyot sharoitida mehnat bozori transformatsiyasining xususiyatlari".* "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar.
8. **Pardayev M.Q., Ismanov I.N. (2020).** *Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishda axborot texnologiyalarining o'rni.* Ilmiy maqolalar to'plami

Internet manbalari:

9. Stat.uz.
10. Lex.uz.
11. Digital.uz.
12. It-park.uz.